

2 Pole or not 2 Pole

Waldorf had ooit de 4-Pole en X-Pole losse filters in het assortiment, maar dat zijn al enige jaren gezochte tweedehandsjes geworden. De nieuwe 2-Pole borduurt voort op dit recept: een analoge filter in een bekend ogend kastje.

door Ruud Lekk > ruud@interface.nl

INFO

- prijs incl: € 209,-
- distributie: Hyperactive Benelux gmbh, info@hyperactive.nl
- internet: www.hyperactive.nl, www.waldorf-music.nl

Dat kastje is namelijk dezelfde behuizing die voor de Rocket en de binnenkort uitkomende Streichfett stringsynthesizer wordt gebruikt. Sterker nog: 2-Pole is eigenlijk gewoon het Rocket filter, maar dan voorzien van een aantal extra's. Het is een 12dB/oct filter, dus met 2 poles, wat meteen de naam verklaart.

Ik moet bekennen dat ik nooit echt veel heb gehad met losse filterkastjes, zoals de oude Waldorfs of iets als de Sherman Filterbank. Ja, ze kunnen gave dingen doen, maar ze zijn redelijk beperkt in hun inzet, en vaak ook nog stevig aan de prijs voor die beperkte functionaliteit. In bepaalde set-ups kunnen ze echter absoluut hun waarde hebben en ik heb er mensen supergave dingen mee zien doen, maar in mijn eigen studio had ik er niet zo snel een toepassing voor.

De 2-Pole is echter wel wat meer dan alleen een 'filterkastje'. Het volledig analoge signaalpad gaat achtereenvolgens via een gainstage bij de input naar een inschakelbare rectifier, dan door het echte multimode filter, vervolgens nog eens door een overdrive en dan naar buiten. De werking van het filter kun je beïnvloeden met een ingebouwde lfo, een envelope generator en drie cv-inputs, voor de eq, de filter cutoff en de trigger/gate.

Wat onmiddellijk opvalt, zijn de verschillende typen vervorming die beschikbaar zijn. Het lijkt erop dat Waldorf dit filter net zo hard richt op gitaristen als op toetsenisten. Bovendien is de 2-Pole met z'n redelijk uitgebreide cv-aanstuuring ook prima te gebruiken in een modulaire set-up, al is het formaat kastje daar weer wat minder handig voor.

Vervormer

Eerst het filter zelf maar eens bekijken. We vinden een duidelijke cutoff-regelaar in het midden, met resonance daarnaast. Die laatste moet je met beleid behandelen: zodra je over ongeveer de helft van het bereik gaat, begint het filter te oscilleren. Da's behoorlijk vroeg, en met de resonantie vol open brengt het dan ook moeiteloos een mooie sinustoon voort. Het filter is schakelbaar tussen low pass-, band pass- en high pass-modes. Met de Env Mod-knop regel je hoe de envelope generator het filter opent (of juist sluit, door 'm een negatieve waarde te geven).

Onderdeel van de filtersectie zijn de drive- en rectify-potmeters. De drive is een overdrive, die post-filter is aangesloten: draai 'm open, en je krijgt vervorming maar ook een harder signaal. Die vervorming klinkt overigens erg lekker en is prima doseerbaar voor net dat kleine randje. De rectifier zit vóór het filter:

draai 'm open en je signaal vervormt wel, maar wordt niet harder qua volume. Een rectifier neemt een deel van het aangeboden signaal, bijvoorbeeld het negatieve deel, (in een zichtbare golfvorm het deel onder de nullijn), en maakt dat positief. Dat wordt vervolgens bij het originele signaal gevoegd dat nu dus twee positieve signalen vlak achter elkaar heeft, maar geen negatieve meer. In feite voeg je zo extra boventonen toe.

Het rectifier-effect zelf kun je enkel aan of uit zetten, met een draaiknop bepaal je de mix tussen het originele signaal en het rectifier-signaal waarbij de middenstand een fifty/fifty-mix is. Bij de meeste geluiden is de rectifier in de praktijk een vervormer, die het geluid overstuurd laat klinken en tegelijk uitdunt, met name in het laag.

Gemütlich

De lfo heeft een vaste golfvorm, maar van een 'echte' low frequency oscillator is eigenlijk geen sprake. Omdat hij tot 25kHz doorloopt, is het in feite gewoon een oscillator. Naast de speed-potmeter en de depth-potmeter zijn er drie standen: Fast, Slow en het briljant gevonden Gemütlich. In die eerste stand zit de oscillator dus zelfs boven de gehoorrens en is filter-fm mogelijk, wat qua sound aan bijvoorbeeld een ringmodulator of zelfs een bitcrusher doet denken.

De envelope generator heeft attack-, decay- en hold-potmeters, en een trigger-instelling waarmee je bepaalt hoe hij reageert op inkomende audio. Hij heeft ook een drie-standenschakelaar, waarmee je bepaalt hoe intensief deze parameters het geluid bepalen.

Slappe bakken

Door alle vervormers heb ik eerst eens geprobeerd om de 2-Pole als gitaar- of basgitaareffect te gebruiken, en dat viel voorwaar niet tegen. Met de beide vervormers en de gain kun je een enorme partij verschillende vervormingskarakteristieken instellen, waarbij filter en modulatie ook nog flink kunnen helpen om soms behoorlijk geflipte sounds te maken. Voor de gemiddelde bluesgitarist zijn er waarschijnlijk betere en vooral simpelere pedalen, maar ben je als gitarist avontuurlijk aangelegd, dan kun je hier zeker wat mee. En hij is flexibel, je kunt 'm ook als envelope follower of auto-wah gebruiken bijvoorbeeld. Voor het podium is de 2-Pole wel wat minder geschikt vanwege al z'n knoppen en de afwezigheid van voet-schakelaars en geheugens.

Voor synths is het tevens een fijn kastje, en dan met name voor degenen die het zonder filter moeten doen, zoals bij veel digitaal spul uit

niet met één kastje. En dan gaat het niet eens alleen om de vervormers; het filter, de envelope generator en de ringmodulator-achtige snelle lfo-settings zijn allemaal even belangrijk. En als dat kastje er dan toch staat, gebruiken we 'm natuurlijk meteen om een paar synths wat nieuw leven in te blazen.

SPECIFICATIES

- mono analoge 12dB/oct 2 pole filter
- ingebouwde rectifier en overdrive
- modulatie via ingebouwde lfo, envelope generator of externe cv
- audio-input (mono jack)
- audio-output (mono jack)
- cutoff cv-in (jack)
- envelope follower cv-in (jack)
- trigger-in (jack)
- inclusief losse 12 volt netvoeding
- afmetingen (bxdxh): 185x185x65mm
- gewicht: 1,1kg

Conclusie

Hoewel ik eerst nog wat sceptisch was over de noodzaak van een apart filterbakkie, heeft deze 2-Pole me toch overtuigd. Hij klinkt goed, is bijzonder flexibel en heeft de tools aan boord om enorm veel verschillende klank-karakteristieken te maken. Ook met de inzetbaarheid op verschillende terreinen (synths, gitaar, modulaire set-ups) scoort de 2-Pole bonuspunten. Alleen jammer dat-ie geen midi heeft, en vooral dat het geen stereo-filter is, want dan was-ie ook in de dj-booth helemaal op z'n plaats geweest. ■

HET OORDEEL

- + • prima klinkend filter met veel mogelijkheden
- + • breed klankpalet ook geschikt voor gitaristen
- • geen midi
- • mono

Ben je als gitarist avontuurlijk aangelegd, dan kun je hier zeker wat mee